

Fiskerihavn, idet den allerede har bidraget 40,000 Kr. til Havnen. Naar det nu gøres gældende, at der nødvendigvis maa ske en Udvidelse o. s. v., kunde man let ledes til den Antagelse, at Havnen, som den er, ikke er brugelig, hvilket desværre er Tilfældet med adskillige af de Fiskerihavne, som ere tilvejebragte, særlig paa Sællands Nordkyst. Det er ikke Tilfældet her; thi ifølge det sidste, der har foreligget mig om denne Havns finansielle Omstændigheder, er Havneintraderne 6,000 Kr. om Aaret, og de kunne ikke fremkomme, uden at Havnen allerede, som den er, maa have en ret god Benyttelse. I øvrigt hører jo Spørgsmaalet om Rigtigheden af at anvende Pengene paa en yderligere Udvidelse af denne Havn, ikke ind under Finansministeren. Naar det dog er opført paa § 10, kommer det af, at alle Laan, givne af Statskassen, blive opførte der; men selve Havnespørgsmaalet kommer ikke Finansministeren ved, det maa de ærede Forslagsstillere forhandle med Ministeren for offentlige Arbejder om. Det er let forstaeligt, at jeg som Finansminister i og for sig ikke er meget villig til at samtykke i, at der gives yderligere Laan til Bornholm, efter de Erfaringer, vi have gjort ikke blot om de stedse stigende Fordringer, men ogsaa om i hvilken Grad, man sætter sig ud over sine Forpligtigelser ved at undlade at forrente og afdrage i Overensstemmelse med de Forpligtigelser, man paatager sig, selv om der staar fuldblødige Kautionister bag ved. Skulde der altsaa spores en Ulyst til at gaa videre ad den Vej, tør jeg nok sige, at de ærede Laantagere selv have en væsentlig Skyld deri ved den Maade, hvorpaa de have troet at kunne se bort fra Opfyldelsen af de Forpligtigelser, de have paataget sig ved de allerede tidligere givne Laan. Jeg har gentagne Gange udtalt som min Formening, at det for Fremtiden vilde være langt heldigere, om Staten kunde yde den Støtte, den overhovedet vil yde, direkte, ved et direkte Tilskud i Stedet for at yde den gennem store Laan, som man lover at forrente og afdrage, uden at det dog sker. Dette gælder ikke blot Laanene til Bornholm, men ogsaa mangfoldige andre Laan, som ere ydede af Statskassen i den Tro, at det kun er et midlertidigt Afkavn af Pengene, der sker, at Pengene komme igen og med Rente. Det har imidlertid vist sig, at hverken Renter eller Afdrag indkomme. Hvad man mere har set til Sagen, har blot været Begæring om, at Forrentning og Afdrag maatte udsættes i 10—15 Aar endnu o. s. v. Jeg tror altsaa, det vilde være en fornuftig finansiell Regel, at man i saadanne Tilfælde, hvor man vil støtte, paa en Gang

bestemmer, hvor meget man vil give, i Stedet for at give 3—4 Gange saa meget under Navn af Laan, hvoraf man hverken ser Kapital eller Renter. Dette gælder selvfølgelig ikke alle Laan, der ere givne, men dog et meget stort Antal Laan, som ere ydede paa den Maade. Men, som sagt, selve Spørgsmaalet, om der fornuftigvis skulde bringes større Ofre for Udvidelsen af denne Havn, maa forhandles med Ministeren for offentlige Arbejder. Jeg kan kun sige, at jeg som Finansminister vil i dette Tilfælde og i alle lignende saa vidt muligt holde paa, at det, man vil yde, yder man lige ud i Stedet for at yde det som Laan, med en Udsigt til at saa Pengene igen, som i Reglen bliver skuffet. — Hermed tror jeg at have omtalt de reelle Endringsforslag, der findes til Finanslovsforslaget, mig vedrørende.

Korsgaard: Den højtærede Finansminister talte sig op til en ret høj Varme-grad i Anledning af de ubederhæftige Laantagere. Han talte om det uheldige i, at Folk laante og laante, saaledes som f. Eks. ved Gudhjem Havn og forskillige andre Havne, og naar det kommer til Stykket, saa betale de hverken Renter eller Afdrag. Jeg vilde ønske, at noget af den Interesse, den højtærede Finansminister her lagde for Dagen over for Statskassen med Hensyn til disse Smaasummer, maatte overføres paa de interessante Laantagere, den højtærede Finansminister har ovre i Vestindien. Den højtærede Finansminister kan med Hensyn til de Laan, vi give Havne her i Landet, f. Eks. Gudhjem og andre, til Dels skyde Ansvaret fra sig og han kan sige, at de Laan ere ham til Dels paaprævede ved Tryk fra Tingets Side, men over for Vestindien kan den ærede Finansminister tale saa frejdigt og varmt han vil, der bærer han selv Ansvar, thi der er vist ingen her i Tinget saa lidt som i Landstinget, der nogenstunde har opfordret den ærede Minister til at sætte en halv Million overstyr om Aaret for at administrere de Par Kommuner. Jeg vilde altsaa ønske, at noget af den Interesse, som den ærede Minister viser over for Statskassen, naar det gælder Ører, ogsaa maatte vises af ham, naar det gælder Millioner. Til de andre Bemærkninger, jeg tidligere gjorde til Finansministeren, skal jeg kun føje en: Den ærede Minister sagde, at han havde ingen Oplysninger angaaende det Spørgsmaal, jeg stillede om Fæstningskanalen. Jeg beklager, at den ærede Minister er saa mangelfuld underrettet om, hvad hans Kolleger foretage sig. Den ærede Minister kunde vide og burde vide, at den ærede